

Meelijden bij psychische nood

Carolien
Nijssen-Boogaard,
Vereniging
Een Handreiking

'En hetzij dat één lid lijdt, zo lijden al de leden mede; hetzij dat één lid verheerlijkt wordt, zo verblijden zich al de leden mede'. Zo beschrijft Paulus in 1 Korinthe 12:26 hoe het in de christelijke gemeente, het lichaam van Christus, behoort te zijn.

'God zag dat het goed was,' zo staat geschreven na de schepping. God maakte alles volmaakt goed. Deze door God zo volmaakt voortgebrachte schepping werd echter verdorven door de zondeval. De mens moest vanaf dat moment inleven zonder God te zijn. En dit moet ook nu nog dagelijks worden ingeleefd. Door de zonde zijn wij allerhande ellende en kruis onderworpen. In de eerste plaats is daar de geestelijke nood: ons verdorven bestaan, de zonde, het slaafs volgen van de duivel. Daarnaast wordt er lijden ervaren door lichamelijke nood, maar ook door psychisch lijden. Dit laatste grijpt diep in bij mensen die hiermee te kampen hebben, maar ook bij hun familieleden en naasten.

Christelijke gemeente

De christelijke gemeente is allereerst de plaats waar God spreekt tot zondige mensen. De prediking is de bediening der verzoening. Paulus beschrijft in 1 Korinthe 12 de gemeente van Christus als één lichaam, waarin alle ledematen elkaar nodig hebben. Het oog kan niet zeggen tot

de hand: 'Ik heb u niet van node'. En als één lichaamsdeel lijdt, lijden alle delen mede. Dit geldt ook als er sprake is van psychische nood. Allen lijden mee met hen die psychisch lijden, maar ook met degenen die om hen heen staan en die ook een grote last te dragen hebben. Vaak gebeurt dat allemaal in stilte en onopvallend. Dat vraagt om gebed, betrokkenheid en steun van de gemeente. Een luisterend oor, een bezoekje, praktische ondersteuning of het doen van hand- en spandiensten kunnen zoveel betekenen. En laten we het pastoraat voor deze mensen niet vergeten. In hun leven kunnen zoveel vragen en raadsels zijn.

Psychische nood

'Aan de buitenkant van het gezin waarin ik opgroeide, was niets aan de hand. We zaten elke zondag keurig in de kerk. Maar de binnenkant was onveilig. Mijn ouders hadden beiden een psychische aandoening. Mijn moeder was verslaafd aan alcohol, mijn vader leed aan angst- en stemmingsstoornissen. Door deze psychische problematiek waren mijn ouders niet

beschikbaar voor mij. En het voelde alsof ik geen grond onder de voeten had. Al heel jong ontwikkelde ik scherp afgestelde antennes en deed ik mijn best om in te spelen op de behoeften van mijn ouders. Mijn ouders zagen mij niet, ik zag hén. En wie zag mij?'

Niet bij alle situaties van psychisch lijden is de nood voor familieleden zo groot. Toch kunnen veel jongeren en ouderen vertellen over moeilijke ervaringen in het opgroeien. Hun ouders gaven hun geen liefde en het vertrouwen in de ouders ontbrak. Bij andere gemeenteleden is er een dagelijkse zorg om een psychisch zieke partner. Een echtgenote die dagelijks met grote somberheid te maken heeft en niet of nauwelijks in staat is de zorg voor het gezin op zich te nemen. Haar man ondersteunt haar waar mogelijk, maar heeft ook zijn taak in zijn dagelijks werk. Of een echtgenoot die buiten de deur vriendelijk en joviaal is, maar achter de voordeur als een tiran zijn gezin bestuurt. Zijn vrouw zal proberen de kinderen zoveel mogelijk liefde en aandacht te geven die ze nodig hebben, maar ook zij lijdt onder de liefde-loosheid van haar man. Of wat te denken van de zorgen die ouders hebben om hun zoon of dochter die kampt met suïcidale gedachten?

Al deze ervaringen en gevoelens dragen gemeenteleden dagelijks mee. Gevoelens van wantrouwen, maar ook van schaamte kunnen ertoe leiden dat ze nauwelijks relaties met anderen durven aangaan. Het gebed mag in prediking en pastoraat wel zijn dat de medelijdende Hogepriester met innerlijke ontferming over hen bewogen is. Maar ook dat de christelijke gemeente in alle zorgen met hen meelijdt.

Symposium

Onlangs is het boek "Psychische problemen in de familie" verschenen. Naar aanleiding hiervan organiseren het Kennisinstituut Christelijke GGZ (KICG) en Een Handreiking, reformatorische vereniging voor familieleden van psychisch zieken, op dinsdagavond 6 september het symposium 'Samen zijn we sterker'. Dit symposium is bedoeld voor familieleden van psychisch zieken, ambtsdragers en gemeenteleden. Locatie: Elimkerk, Waterdaal 1, Amersfoort. Informatie en opgave: www.kicg.nl